

15.04.2026

UKA2026/416

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Kalaallit Nunaanni illoqarfinni avinngarusimasuni peqqissaaviit minnerni nakorsamit sullissinerup patajaatsuunerulersinneqarnissaanut periarfissat nalilersoqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Nalilersuinermi aalajangersimasumik nakorsaqartitsineq, aalajangersimasumik tikeraartartumik nakorsaqartitsineq, telemedicin kiisalu sumiiffinni pisariaqartitsineq tunngavigalugu nakorsamit sullissinerup aaqqissuussaanera ilanngullugit nalilersorneqassapput. Nalilersuinerup inerneru kingusinnerpaamik UPA2027-mi Inatsisartunut saqqummiunneqassapput.

(Inatsisartunut ilaasortaq Mette Arge-Hammeken, Naleraq)

Tunngavilersuut

Kalaallit Nunaat isorartoorujussuuvoq, innuttaasut illoqarfinni nunaqarfinnilu imminnut ungasissuni najugaqarlutik. Taamaattumik innuttaasut najugaqarfitsik apeqqutaatinagu peqqinnissakkut sullissinermut sapinngisamik naligiinnerusumik periarfissaqarnissaat immikkut eqqumaffigineqartariaqarpoq.

Avinngarusimasuni nakorsassaaleqineq peqqinnissaqarfimmilu sulisunik amigaateqarneq ukiorpassuarni unammilligassaasimavoq. Peqqinnissaq pillugu Ataatsimiititaliarsuup 2023-mi isumaliutissiissutaani¹ peqqinnissaqarfiup aaqqissuussaanera, nakorsanik sulisunillu inuttaqarneq, qarasaasiakkut nakorsiartitsineq, napparsimasunik angallassineq kiisalu sulisussarsiorneq sulisunillu attassiinnarnissaq immikkut sammineqarput.

Ataatsimiititaliarsuup paasissutissaani aamma erserpoq peqqissaaviit assigiinngitsumik nakorsaqartinneqartut. 2023-mi januaarip naalernerani nakorsanik inuttaqarneq pillugu tabelimi ilaatigut Qaanaaq, Upernavik, Uummannaq, Qasigiannugit, Qeqertarsuaq, Maniitsoq, Paamiut, Ittoqqortoormiit, Narsaq aamma Nanortalik immikkut nalunaarsorneqarput.

Isumaliutissiisummi aamma aaqqissuusseqqinnerup kingorna Ittoqqortoormiit, Qasigiannugit, Qeqertarsuaq aamma Qaanaaq peqqissaavittut minnerusutut

¹ https://naalakkersuisut.gl/Departementer/Sundhed/Personer_med_handicap/Projektsekretariatet?sc_lang=kl-GL

inissinneqarsimasut allaaserineqarpoq. Tamanna peqqinnissaqarfiup aqqissuussaananerani sumiiffiit mikinerusut immikkut atugassaqartitaanerannik takutitsivoq.

Sundhedsforlig 2023-mi² ajornartorsiutit taakku sulii atuuttut nassuerutigineqarput. Isumaqatigiisummi anguniarneqarpoq innuttaasut tamarmik najugaqarfik apeqqutaatinnaq sukkasuumik piginnaasaqarlumillu peqqinnissakkut ikiorneqarsinnaassasut katsorsarneqarsinnaassasullu. Aamma oqaatigineqarpoq nalinginnaasumik nakorsamit sullissineq nunatsinni sumiiffinni arlalinni sulii naammattumik patajaatsuunngitsoq, tamannalu sullissinerup pitsaassusaanut kiisalu innuttaasut toqqissisimanerannut tatiginninnerannullu unammillernartoqartitsisoq. Taamaattumik najukkani sullissinerup patajaannerullunilu sivisunerusumik atuuttussanngortinneqarnissaa anguniarneqarpoq, timitalimmik imaluunniit telemedicin aqqutigalugu.

Sundhedsforlig 2023-mi³ aamma nalinginnaasumik peqqinnissakkut sullissinerit sapinngisamik innuttaasunut qanittumi ingerlanneqarnissaat pingaaruteqartinneqarpoq. Innuttaasunut nakorsiartorlutik angalasarneq akornutaasinnaavoq, peqqinnissaqarfimmullu aningaasartuutaalluni. Peqqinnissaqarfiup sullissinerata innuttaasut pisariaqartitaat, innuttaasut amerlassusaasa ineriartornerat, sulisussarsiornissamut periarfissat kiisalu sumiiffinni sullissisinnaassuseq tunngavigalugit pilersaarusiorneqarnissaa isumaqatigiisummi anguniarneqarpoq.

Taamaattumik ajornartorsiut ilisimaneqareersoq pillugu nutaamik oqallinnerinnaanngitsumik, avinngarusimasuni nakorsamit sullissinerup qanoq patajaallisarsinnaananeranut periarfissat erseqqissarneqarnissaat pisariaqarpoq.

Ittoqqortoormiit assersuutitut taaneqarsinnaavoq.

§ 37 naapertorlugu apeqqummut nr. 55/2026-mut, ulloq 15. april 2026⁴ akissummi, Naalakkersuisut paasisutissiipput Ittoqqortoormiuni aalajangersimasumik nakorsaqaqtitsinerup ukiumut aningaasartuutai, naatsorsuutigineqartut tunngavigalugit, katillugit 1,7–1,85 mio. kr.-it missaanniissasut. Tassani nakorsap akissarsiai, feriaqarnerisutit, nakorsat piffissami sivikitsumi nikittaallutik suliaartortinneqarnissaannut ullormusiat angalanerilu tunngavigineqarput.

Akissummi aamma naatsorsorneqarpoq Ittoqqortoormiuni ukiumut marloriarluni qaammat ataaseq nakorsaqaqtitsinerup akissarsianut ukiumut 197.762 kr. atorineqassasut, atorfininnermi soraarnermilu angalanermut aningaasartuutit naatsorsuinnermut

² https://naalakkersuisut.gl/Nyheder/2023/11/1311_Sundhedsforlig?sc_lang=kl-GL

³ https://naalakkersuisut.gl/Nyheder/2023/11/1311_Sundhedsforlig?sc_lang=kl-GL

⁴ https://ina.gl/media/lxwnhvgs/055_2026_nakorsaq_ittoqqortoormiit_mettah_akissut.pdf

ilanngunneqanngitsut. Naalakkersuisut ilanngullugu paasissutissiipput Ittoqqortoormiit 2026-mi januaarip aallaqqaataani 328-nik innuttaqartoq, peqqissaavimmi peqqissaasut marluk atorfeqartut, qarasaasiakkullu nakorsiartitsinerit Nuummi Dronning Ingridip Napparsimmavissuanit ingerlanneqartut.

Telemedicin nunatsinni isorartussuseq pissutigalugu pingaaruteqarluinnarpoq, aammalu nakorsat sumiiffinni tamani aalajangersimasumik sulinnginneranni innuttaasunut sullissinnermut pingaarutilimmik tapertaasinnaalluni. Sundhedsforlig 2023⁵-mi aamma telemedicinip annertusarneqarnissaa anguniarneqarpoq.

Telemedicinilli nakorsap innuttaasumik najuulluni misissuisinnaanera tamatigut taarserneqarsinnaanngilaq. Taamaattumik telemedicin kisiat pinnagu, sumiiffiit pisariaqartitaat aallaavigalugit timitalimmik nakorsamit sullissinerup qanoq patajaallisarsinnaanera aamma nalilersorneqartariaqarpoq.

Sulisussarsiornermi ajornartorsiutit aamma eqqarsaatigineqartariaqarput. Sundhedsforlig 2023-mi⁶ nassuerutigineqarpoq peqqinnissaqarfik ukiuni arlalinni peqqinnissamut ilinniarsimasunik sulisussarsiornermi sulisunillu attassiinnarnermi annertuunik ajornartorsiuteqarsimasooq, sumiiffiillu suliassaqarfiillu ilaat allanut naleqqiullugit sakkortunerusumik eqqugaasut. Sulisut taarseraannerujussuat napparsimasunut aalajangersimasumik sullissinerup ataavassusaanut aamma aalajangersimasumik sulisunut ajoqutaasooq isumaqatigiisummi oqaatigineqarpoq.

Taamaattumik siunnersuutip maanna aalajangiiffigissallugu siunertarinngilaa illoqarfiit tamarmik aalajangersimasumik nakorsaqartinneqarnissaat. Nunatsinni sumiiffiit assigiinngillat, innuttaasut amerlassusaat, ungasissuseq, angallannikkut periarfissat, peqqissaavinni sulisut, telemedicinimik periarfissat kiisalu peqqinnissakkut pisariaqartitat assigiinngillat.

Aaqqiissutit aamma assigiinngissinnaapput, sumiiffiit ilaannut aalajangersimasumik nakorsaq pitsaanerpaasinnaavoq. Allani aalajangersimasumik pilersaaruteqartumik nakorsap tikeraartarnera naleqqunnerusinnaavoq, sumiiffinnilu allani timitalimmik nakorsamit sullissineq telemedicinimik tapertalerlugu pitsaanerpaamikaaqqissuussisoqarsinnaalluni.

Siunnersuutip siunertaraa periarfissat taakku sumiiffinni pisariaqartitat aallaavigalugit nalilersorneqarnissaat, taamaalilluni innuttaasut najugaqarfisik pissutigalugu nakorsamit

⁵ https://naalakkersuisut.gl/Nyheder/2023/11/1311_Sundhedsforlig?sc_lang=kl-GL

⁶ https://naalakkersuisut.gl/Nyheder/2023/11/1311_Sundhedsforlig?sc_lang=kl-GL

ikiorneqarnissamut periarfissakinnerulernissaat sapinngisamik pinngitsoortinneqarsinnaaqullugu.

Peqqissuseq innuttaasunut tunngaviusumik pingaaruteqarpoq. Najugaqarfik peqqinnissakkut pisariaqartinneqartumik ikiorneqarnissamut sapinngisamik aporfiusariaqanngilaq.

Peqqinnissaqarfik innuttaasunut qaninnerulersinneqartariaqarpoq ungasinnerulersinneqarnani.

Nalilersuinerup Inatsisartunut saqqummiunneqarneratigut avinngarusimasuni nakorsamit sullissinerup qanoq patajaallisarsinnaaneranut politikkikkut aalajangiinissamut pitsaanerusumik tunngavissaqalissaagut.

Oqallilluarisi, qujanaq.

Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat

Siunnersuut paasissutissanik pioreersunik katersinermut aaqqissuussinermullu kiisalu nakorsamit sullissinerup aaqqissuussaanissaanut periarfissat assigiinngitsut nalilersornissaannut allaffissornikkut sulinermik nassataqassaaq.

Assersuutitut Naalakkersuisuts § 37 naapertorlugu apeqqummut nr. 55/2026-mut akissutaanni erserpoq Ittoqqortoormiuni aalajangersimasumik nakorsaqaartitsinerup ukiumut aningaasartuutai 1,7–1,85 mio. kr.-it missaanniissasut, ukiumullu marloriarluni qaammat ataaseq nakorsaqaartitsinermi akissarsianut 197.762 kr. atorneqassasut, angalanernut aningaasartuutit ilaat ilanngunneqanngitsut.

Siunnersuut nammineq nakorsanik atorfinitsitsinermut imaluunniit aningaasaliissutitut aalajangersimasunut aningaasartuuteqartoqarnissaanik nassataqanngilaq. Aaqqissuussinerit aalajangersimasut kingusinnerusukkut piviusunngortinneqarnissaat aalajangiunneqassappat, aningaasatigut kingunerisassat immikkut naatsorsorneqassappat.

Namminersorluni inuussutissarsiuteqarnermut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat

Siunnersuut namminersorluni inuussutissarsiuteqartunut toqqaannartumik aningaasatigut imaluunniit allaffissornikkut kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

Peqqinnissaqarfimmi sullissinerup sumiiffinni patajaannerulernissaa piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu innuttaasut najugaqarfigisaminni toqqissisimanerannut aammalu najugaqarfiit piujuartitsisumik ineriartortinneqarnerannut iluaqutaasinnaavoq.

Innuttaasunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat

Siunnersuut innuttaasut toqqaannartumik aningaasartuuteqalernissaannik imaluunniit allaffissornikkut suliaasaqalernissaannik kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

Nalilersuinerup kingorna avinngarusimasuni nakorsamit sullissinerup patajaannerulersinneqarnissaanut suliniutinik aalajangiisoqassappat, innuttaasut nakorsamit ikiorneqarnissamut periarfissaat pitsaannerulersinnaapput. Tamanna nakorsamit misissorneqarnissamut utaqqisarnerup, nakorsiarnissamut atatillugu angalasariaqarnerup kiisalu najugaqarfik pissutigalugu peqqinnissakkut sullissinermut aporfiit annikillisinneqarnissaannut iluaqutaasinnaavoq.